

POSUDEK VEDOUCÍHO BAKALAŘSKÉ PRÁCE

Studentka: Marie Butula Cichá

Vedoucí práce: PaedDr. Tomáš Přidal

Marie Butula Cichá pracuje již od začátku studia hlavně s disciplínami zátiší, krajinomalby a momentky, které v průběhu vývoje své malířské tvorby postupně ozvláštňuje motivy převzatými z komiksu, pohádkové mytologie nebo filmových děl.

Od zobrazování různých přístrojů každodenní potřeby (žehlička, vysavač, lopatka na smetí), které představila pokaždé v kompozici s jiným vzorem látky, přes expresivně zpracované vhledy do života dětí v Egyptě, cyklus *Myslivci* parafrázující obrazy s loveckou tematikou nebo „záběry“ okamžiků strávených se svou kamarádkou dospívá k současnému výrazu, který kombinuje prvky realismu, naivistické a fantaskní malby.

Ve svých figurálních kompozicích hraje autorka důležitou úlohu nejenom jako tvůrce konceptu, ale často také jako znázorňovaný objekt. Můžeme ji tak vidět ve společnosti Fantomase nebo ženy z dobové reklamy na spotřebiče značky Tesla.

Její poslední cyklus využívá ve velké míře momentu překvapení. Do metafyzicky pojatého prostoru, o kterém nejdříve v divákovi vzbudí uklidňující představu, že ho dobře zná a tak mu připadá blízký a útulný, ať už se jedná o pokoj s obrázkem kytaristy na stěně a výhledem z okna na večerní město v pozadí nebo pískoviště na sídlišti, najednou vtrhne cizí element, projevující se buď doslova (např. podivné monstrum netopýřího vzhledu sedící za stolem) nebo v podobě pokroucené perspektivy, tělesných proporcí a nepravděpodobné barevnosti (křivá podlaha, nepoměrná ruka postavy, fialový panelák apod.).

Těmito prostředky dokáže autorka navodit ve vnímání svých pláten jakýsi antagonistický dojem - nepatřičnost skladby předmětů a postav v přeneseném prostoru malby mu připadá komická a současně v něm zanechává pocit znepokojení a úzkosti.

Marie Butula Cichá se při práci inspiroje žánrovými výjevy, které tak často můžeme vidět na stěnách jako dekorativní součást vybavení interiéru, mnohdy malovanou ve volném čase některým z obyvatel domácnosti. Bezprostřednost inzitního výtvarného díla, které důvěrně známou skutečnost ozvláštňuje na základě duševního hnutí, znalostí a zájmů jeho tvůrce, přizpůsobuje vlastnímu vnímání. Posunuje zdroje svých podnětů do čistě umělecké roviny, ve které ztrácejí pouhé kouzlo podomácku vyrobeného kýče a nabývají rozměrů zcela původního vyjádření.

Tak se na jejích obrazech prolíná svět skutečný se světem literárním a vymyšleným, Mirek Dušín se psem Bublinou se blíží k hřišti, v jehož popředí stojí dítě se psem - oba mírně

hororového vzezření, za houbařem v lese se zničehonic vynoří Krakonoš, autorka sama pije s již zmíněným netopýrem absint, jiné dítě se houpe na houpačce, za ním spravují dva muži elektrické vedení a v úplném pozadí za sebou letadlo táhne transparent s nápisem MOULIN ROUGE. Svými - dalo by se říct - až obsedantními náměty dokládá Marie Butula Cichá snahu upozornit na průrvy, kterými se dere na povrch přehlédnutelný lidským okem a ovládnutelný lidskou zkušeností neznámá dimenze, přesahující naše smyslové a rozumové možnosti.

Snad proto se i ve tvářích aktérů zobrazovaných událostí zračí jakýsi podivínský výraz, zahleděný kamsi hluboko do sebe a často mírně potměšilý, jako by nás jeho prostřednictvím chtěla autorka upozornit, že věci nemusejí být vždy tak jednoznačné, jak vypadají.

Působivost maleb podtrhují barvy - fialově, zeleně, modře, oranžově nebo růžově zářící tóny vždy příkrývá jakýsi hrozivý stín, který vyvolává v přihlížejícím neodbytný pocit, že se každou chvíli něco stane (téměř ho nutí domýšlet pokračování právě zastaveného filmového pásu) - i prostředí v jakých se odehrávají: sídliště na okraji města, za kterým se rýsují siluety hor, les s detailně vykreslenými rostlinami, setmělý pokoj, blíže nedefinovaný břeh nebo okraj kopce.

Autorka tak představuje téma člověk a prostor z nového pohledu, jehož součástí je originální poetika a schopnost proměnit koncept díla v netradiční kompozici. Navrhuji hodnocení A.

V Brně, 3. června 2009

Tomáš Přidal